

JUNIOR MÉRNÖKVERSENY
ÍRÁSBELI FORDULÓ – FELADATSOR

I. TESZT

Jelöljétek meg a helyes válaszokat az alábbi tesztkérdésekre! Az egyes kérdéseknél egynél több (vagy kevesebb) helyes válasz is előfordulhat!

FIGYELEM! A HELYTELENÜL BEJELÖLT VÁLASZOKÉRT PONTLEVONÁS JÁR!

- 1. A Hoffmann-féle körkemencét a 19. század óta használják téглаégetésre. Jellemzően hány kamrája van?**
a. 2
b. 5
c. 14
d. 30
- 2. Milyen vegyipari folyamat köthető a kávéfőzéshez?**
a. Extrakció
b. Desztilláció
c. Adszorpció
d. Pervaporáció
- 3. Az atomerőművek reaktoráról gyakran láthatók olyan képek, melyeken a reaktor hűtővize kéken dereng. Milyen jelenségnek tudható ez be?**
a. Kék fénnel világítják meg őket, hogy az elváltozások láthatók legyenek
b. A kékeltolódásnak
c. A Cserenkov-sugárzásnak
d. Egyik sem, csak optikai csalódás
- 4. A modern laboratóriumok eszközei nem „közönséges” üvegeszközök, hiszen kémiaiag ellenállónak kell lennie és a szélsőséges hőmérsékleteket is bírnia kell. Jellemzően milyen üvegből készülnek ezek az eszközök?**
a. Szóda-mész üvegből
b. Vízüvegből
c. Kvarcüvegből
d. Boroszilikát üvegből
- 5. Az LDPE (kis sűrűségű polietilén, az egyik leggyakoribb műanyag) előállítása nagy nyomáson zajlik. Ezt jellemzően két lépésben érik el. Mekkora a második fokozat során elért nyomás?**
a. 43,5 psi
b. 435,1 psi
c. 4351,1 psi
d. 43511,3 psi
- 6. Az alábbiak közül mely vegyület(ek)re jellemző a mutarotáció jelensége?**
a. Glükóz
b. Cellobióz
c. Maltóz
d. Szacharóz

JUNIOR MÉRNÖKVERSENY
ÍRÁSBELI FORDULÓ – FELADATSOR

7. Amikor szüleid számonkérnek, hogy hogyan lehet már megint olyan nagy rendetlenség a szobádban, melyik termodinamikai főtétellel tudod a jelenséget megmagyarázni?
- a. I. főtétel
b. II. főtétel
c. III. főtétel
d. Ezt nem lehet tudományosan megmagyarázni
8. Mi a pétisó hatóanyagának az összegképlete?
- a. $(\text{NH}_4)_2\text{CO}_3$
b. $\text{CO}(\text{NH}_2)_2$
c. NH_4NO_3
d. P_3PO_4
9. Mi a vulkanizálás?
- a. Egyfajta termit reakció, amelyet hevessége miatt hívnak így
b. A vulkanikus ásványok kémiai kezelése
c. Vulcanus római isten tiszteletére létrejött szertartás neve
d. Egy gumigyártási művelet
10. Melyik anyagot szokták „égő jég”-nek is nevezni?
- a. A szárazjeget
b. A benzin és víz fagyasztott elegyét
c. A metán-hidrátot
d. Ez egy paradoxon, nincs ilyen anyag
11. Melyik a nehezebb? 1 m^3 száraz levegő, vagy 1 m^3 nedves levegő?
- a. 1 m^3 száraz levegő
b. 1 m^3 nedves levegő
c. Egyenlő a súlyuk
d. A nedves levegő, ha a víztartalma eléri az 50%-ot
12. Az iparban a két leggyakoribb hőcserélő konstrukció a csőköteges és a lemezes hőcserélők. Hol találkozhatunk a mindennapokban lemezes hőcserélővel?
- a. Az autókban
b. A vízforralóban
c. A boilerekben
d. A számítógépek hűtőjében
13. Mely(ek) nem csak a növényi sejtben előforduló sejtalkotó(k)?
- a. kloroplasztisz
b. vakuólum
c. sejtfa
d. sejtmag
14. Gram festés során milyen színű(ek) lesz(nek) a Gram pozitív baktériumokból álló telep(ek)?
- a. lila
b. piros
c. kék
d. rózsaszín

JUNIOR MÉRNÖKVERSENY
ÍRÁSBELI FORDULÓ – FELADATSOR

15. Melyik nem a gyökér egyik szövettája?

a. bőrszövet	b. elsődleges kéreg (primer kortex)
c. központi henger (sztéle)	d. mezofillum

16. Mi a szikes társulás jellegzetes indikátornövénye?

a. orvosi székfű	b. pázsitviola
c. sziklai ternye	d. varjúháj

17. Mely(ek) nem a fizikai sterilizálás típusa(i)?

a. leégetés lánggal	b. nedves hővel való sterilizálás
c. hőlégenderizálás	d. plazmasterilizálás

18. Hány csoportba soroljuk az enzimeket katalizált reakciójuk jellege szerint?

a. 2	b. 6
c. 10	d. 15

19. Hány különböző aminosav alkotja a fehérjéket az élő szervezetekben?

a. 10	b. 15
c. 17	d. 20

20. Mi az elektrodialízis hajtóereje?

a. elektromos potenciálkülönbség	b. koncentrációkülönbség
c. részecskeméret	d. membrán pórusmérete

21. Hány csoportba sorolhatók a biotranszformáció folyamatai összesen az I. illetve II. fázisokban?

a. 4	b. 6
c. 8	d. 10

22. Milyen oxigén kötő fémion található a hemoglobin HEM részében?

a. Fe^{2+}	b. Mg^{2+}
c. Fe^{3+}	d. Cu^{2+}

23. Az alábbiak közül melyik az apatit összegképlete?

a. Na_3AlF_6	b. CaF_2
c. $\text{Ca}_5(\text{PO}_3)_4\text{F}$	d. Na_3PO_4

JUNIOR MÉRNÖKVERSENY
ÍRÁSBELI FORDULÓ – FELADATSOR

24. Válaszd ki az alábbi 'TAC AAA TCT' DNS szakasz replikációja során az mRNS-re átíródó kodonokat!

a. ATG TTT AGA	b. AUG UUU AGA
c. UAG AAA UGU	d. TAG AAA TGT

25. Melyik műszer alkalmazható törésmutató mérésére?

a. spektrofotométer	b. Abbe-féle refraktométer
c. polariméter	d. HPLC

26. Melyik indikátort alkalmazhatják komplexometriás titrálásokhoz?

a. fenolftalein	b. metilvörös
c. EDTA	d. metilnarancs

27. Az alábbi szénhidrátok közül melyek diszacharidok?

a. cellulóz	b. laktóz
c. eritróz	d. cellobióz

28. Az alábbi térfogatmérő eszközök közül melyek kifolyásra kalibráltak?

a. pipetta	b. mérőlombik
c. mérőhenger	d. buretta

29. Melyek az alábbiak közül a kén tartalmú aminosavak?

a. arginin	b. cisztein
c. metionin	d. leucin

30. Az alábbiak közül melyek a redukáló cukrok?

a. cellobióz	b. maltóz
c. szacharóz	d. laktóz

31. Melyek a legerélyesebb acilezőszerek az alábbiak közül?

a. alkoholok	b. karbonsav anhidridek
c. karbonsavak	d. karbonsav halogenidek

32. Az alábbi betegségek közül mely(ek)et okozza vírus?

a. tuberkulózis	b. skarlát
c. AIDS	d. kanyaró

33. Melyik vegyületek szilárd halmazállapotúak?

a. H_2SO_4	b. formaldehid
c. propionsav	d. H_3PO_4

34. Milyen színűre festik a lángot a lítium ionok?

JUNIOR MÉRNÖKVERSENY
ÍRÁSBELI FORDULÓ – FELADATSOR

a. téglavörös	b. fakóibolya
c. zöld	d. bíborvörös

35. Mely eszközök használhatóak sűrűségmérésre?

a. piknométer	b. szeizmográf
c. areométer	d. doziméter

36. Mennyi az egyetemes gázállandó számértéke?

a. 96500	b. 8,314
c. 2,7182	d. 3,141593

37. Mennyi ideig képes a szén-dioxid a légkörben maradni?

a. 50 évig	b. 6-12 hónap
c. 150-200 évig	d. 1000-2000 évig

38. Melyek az üvegház hatású gázok?

a. szén-dioxid, metán, dinitrogén-oxid,
halogénezett szénhidrogének	b. növények fotoszintézise során
felszabadult légnemű anyagok
c. nagyon sok szén-dioxid	d. vulkánkitörésből származó légnemű
anyagok

39. Az EU-s ökocímkén mivel jelölik a környezetbarát terméket?

a. fa	b. virág
c. levél	d. panda

40. Egy átlagos méretű fa mennyi szén-dioxidot nyel el évente?

a. 1 kg	b. 6 kg
c. 2,5 kg	d. 12 kg

41. Milyen hulladéknak minősül a tovább nem használható számítógép-modem?

a. nem veszélyes, ezért a kommunális
hulladék közé rakható	b. olyan hulladék, mint bármelyik
műanyag hulladék
c. veszélyes „e-hulladék”, ezért
szelektíven kell gyűjteni	d. veszélyes hulladék, de a kommunális
kukába rakható (kivétel)

42. Hány liter vízre van szükség 1 kg rizs előállításához?

a. 140 liter	b. 14000 liter
c. 1400 liter	d. 14 liter

43. Mely esemény előterjesztése kapcsolódik Herman Ottó nevéhez?

JUNIOR MÉRNÖKVERSENY
ÍRÁSBELI FORDULÓ – FELADATSOR

- a. Az állatok napja
b. A madarak és fák napja
c. A Föld napja
d. Az erdő napja
- 44. Települési szilárd hulladékok kezelésének módjai közül melyiket alkalmazzák Magyarországon a legnagyobb arányban (49%)?**
- a. anyagában hasznosított
b. energetikailag hasznosított
c. lerakással ártalmatlanított
d. energiahasznosítás nélküli égetés
- 45. Melyik Nemzeti Parkunk szimbóluma a foltos szalamandra?**
- a. Aggteleki Nemzeti Park
b. Duna-Dráva Nemzeti Park
c. Bükk Nemzeti Park
d. Duna-Ipoly Nemzeti Park
- 46. 100 N-ig terhelhető 10 m hosszú kötéllel egy 15 kg tömegű ebet a karóhoz kötünk. Az eb a karó körül 10 m sugarú körpálya mentén szalad egyre gyorsabban és gyorsabban Minden megtett kör után 2 m/s-mal nő a sebessége. Mikor szakad el a kötel?**
- a. Nem szakad el a kötel.
b. Az ötödik körben.
c. A harmadik körben.
d. A negyedik körben.
- 47. A hazug ember és a sánta kutya egyszerre indul el, azonos irányba, egy egyenes vonalú pályán, egyenletesen gyorsulva. Tíz perc elteltével a nyomukba eredünk, szintén egyenletesen gyorsulva. Mikor érjük utol előbb a hazug embert, mint a sánta kutyát?**
- a. Ha a gyorsulásunk nagyobb, mint a sánta kutyáé, de kisebb mint a hazug emberé.
b. Ha a gyorsulásunk nagyobb, mint a sánta kutyáé, és nagyobb, mint a hazug emberé, és a hazug ember gyorsulása nagyobb, mint a sánta kutyáé.
c. Ha a gyorsulásunk kisebb, mint a sánta kutyáé, és kisebb, mint a hazug emberé, és a hazug ember gyorsulása kisebb, mint a sánta kutyáé.
d. Ha a gyorsulásunk kisebb, mint a sánta kutyáé, de nagyobb, mint a hazug emberé.
- 48. UART kommunikációval hány bitet lehet egyszerre maximum elküldeni?**
- a. 10
b. 7
c. 8
d. 12
- 49. Mekkora egy germániumdióda nyitófeszültsége?**

JUNIOR MÉRNÖKVERSENY
ÍRÁSBELI FORDULÓ – FELADATSOR

a. 0,2-0,4V	b. 0,1-0,3V
c. 0,4-0,6	d. 0,5-0,8V

50. Melyik esetben történik fém kiválás?

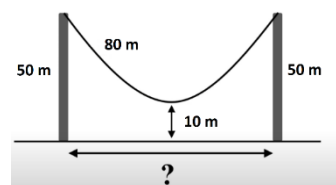
a. Konyhasó oldatba cink lemezt	b. Epsom-só oldatába ezüst lemez
c. Ezüst-nitrát oldatba réz lemez	d. Chilei-salétrom oldatba vas lemez

JUNIOR MÉRNÖKVERSENY
ÍRÁSBELI FORDULÓ – FELADATSOR

- II. András, Béla és Csaba zabot hegyeznek. Egy doboznyi zabot András és Béla összesen 2 óra alatt hegyez ki, ha András és Csaba dolgoznak egyszerre, 3 óra alatt készülnek el egy doboznyi zabbal, míg, ha Béla és Csaba dolgoznak egyszerre, úgy 4 órán keresztül tart ugyanez. Feltéve, hogy mindegyikük teljesítménye független attól, hogy kivel dolgoznak együtt, mennyi ideig tartana egy doboznyi zabot kihegyezni, ha mindhárman egyszerre dolgoznak?

- III. Egy 80 méter hosszú vezeték két végét egy-egy 50 méter magas rúd tetejére rögzítünk, milyen távol van egymástól a két oszlop, ha a vezeték legalsó pontja 10 méterre van a földtől? (a talaj teljesen sík)

- IV. Három zsákunk van, minden zsákban piros és kék golyók vannak a táblázat szerint:

Zsák	Piros golyó	Kék golyó
1. zsák:	2 db	$x^2 - 6x + 13$ db
2. zsák:	3 db	$x^2 - 6x + 12$ db
3. zsák:	4 db	$x^2 - 6x + 11$ db

Véletlenszerűen választunk egy zsákot majd abból véletlenszerűen választunk egy golyót. Mennyi legyen az x értéke, hogy a lehető legnagyobb esélyünk legyen így piros golyót húzni? Mekkora ekkor erre az esélyünk?

- V. Hőcserélő tervezése.

Egy ellenáramú hőcserélőben csőoldalon $1 \text{ m}^3/\text{h}$ térfogatárammal 333 K hőmérsékletű etanol áramlik, amelyet vízzel hűtenek. A víz belépő hőmérséklete 293 K , melynek hőmérsékete 15 K -t emelkedik a hőcsere végére. Mennyi hűtővízre van szükség az etanol 30°C hőmérsékletre történő hűtéséhez? Mekkora a hőcserélő felülete, ha a hőátzármaztatási tényezője $U=1150 \text{ W}/\text{m}^2/\text{K}$?

- VI. Egy férfi és egy nő gyermeket szeretnének vállalni. A férfi vérzékenységgel küzd. A nőt örökbefogadták, így róla (illetve a felmenőiről) nincsenek információink, de ő maga nem küzd a vérzékenységgel. Mekkora esély van arra, hogy a születendő utód maga is vérzékeny lesz, vagy hordozza a hibás allélt (ide számítódik az is ha ő maga vérzékeny)?

- VII. Egy vas(II) tartalmú mintaoldat vas(II)-ion tartalmát határozzuk meg permanganometriásan az alább látott teljes, de rendezetlen reakcióegyenlet alapján. A kiadott $50,00 \text{ cm}^3$ mintából

JUNIOR MÉRNÖKVERSENY
ÍRÁSBELI FORDULÓ – FELADATSOR

200,0 cm³ törzsoldatot készítünk mérőlombikban, majd a kész törzsoldatból Erlenmeyer-lombikba pipettázunk 20,00 cm³-t és 100,0 cm³-re hígítjuk. Hozzáadunk 10,00 cm³ 1:4 hígítású kénsavat és 0,02095 mol/dm³ koncentrációjú kálium-permanganát mérőoldattal halványlila színig titráljuk. A három párhuzamos mérés során feljegyzett mérőoldat fogyások a következők voltak:

1. 17,33 cm³
2. 17,29 cm³
3. 17,31 cm³

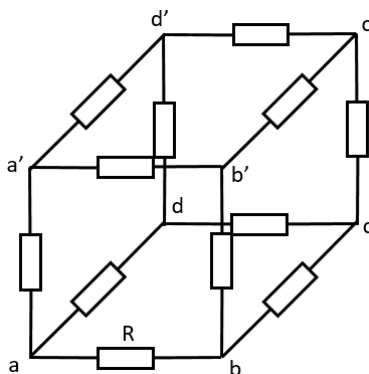
A vas moláris tömege 55,85 g/mol.

Rendezd a reakcióegyenletet oxidációs szám változás alapján, majd számold ki a minta vas(II)-ion tartalmát mg-ban!

VIII. Egy kocka alakzatú hálózat minden éle $R = 12\Omega$ ellenállású. Határozza meg a:

- a. a lapátló végpontjai között az R_{ab} ,
- b. az él végpontjai közötti R_{ab} ellenállás értékét!

IX. Egy C_xH_yAs vegyület két mol-ját 15 mol 80 % O_2 tartalmú levegőben elégetjük. Az égéstermék átlagos moláris tömege az As_2O_3 és a H_2O kondenzálása után 35,6 g. Miután a CO_2 is elnyeltük 30g lett. Mi a vegyület képlete?

X. Építsetek vízi rakétát!

- ✓ Fokozottan ügyeljenek a biztonságra és használatok védőfelszerelést a tesztek során!
- ✓ A nyomáskülönbség eléréséhez csakis kézi szerszámokat használhattok (pl. biciklipumpa)!
- ✓ Több fokozatú rakéta készítése esetén plusz pontot adunk!
- ✓ Az elkészült eszközöket őrizték meg, a döntőbe jutó csapatoknak még szükségük lehet rájuk!

JUNIOR MÉRNÖKVERSENY
ÍRÁSBELI FORDULÓ – FELADATSOR

- ✓ A tervezés és építés lépéseiről, valamint a tesztkilövésekről készítsetek egy minimum 2, maximum 3 perces csapatvideót, amelyben bemutatjátok az általatok alkalmazott technikákat, illetve a csapat tagjait!
- ✓ Az elkészült videót töltsétek fel egy video megosztó portálra! (Mellékeljétek az elérési linket)

